

[Østergaard.]

ikke vil være fornødent at ændre dem fremover, så er de måske lidt for gode. Men det kan vi jo se lidt nærmere på i udvalget.

Jeg skal så sige et par ord angående de økonomiske virkninger af lovforslaget. Det anføres i bemærkningerne, at der efter de gældende regler i 1958-59 ydes omkring 13 mill. kr. som statstilskud til folkebiblioteksvæsenet, og at nyordningen skulle betyde en merudgift på 1 800 000 kr. for folkebibliotekernes og som sagt 700 000 kr. for centralbibliotekernes vedkommende, tilsammen omkring 2½ mill. kr. Der er imidlertid en bemærkning om, at årets lønstigninger ikke er medregnet, og at de vil komme til at betyde en yderligere forøgelse. Det vil altså sige, at det basistal, man skal gå ud fra ved beregningerne af de kalkulerede merudgifter, egentlig skulle være større end det, der foreligger nu. Det giver mig en anelse om, at det første år, hvor der vil foreligge statsregnskab over tilskuddene til bibliotekerne, vil nyordningen sikkert koste ikke 2½ mill. kr., men jeg tror, at jeg ikke vil komme galt af sted ved at spå, at merudgiften vil blive på 3½ mill. kr. Det vil tiden vise.

Spørgsmålet er imidlertid — og det vil jeg gerne have rede på her ved lovforslagets første behandling — om ikke der kunne være mulighed for, at vi kunne spare staten for denne merudgift, eller i hvert fald for en del af den. Jeg husker, at der i fjor under udvalgsarbejdet blev rejst det spørgsmål, om der eventuelt ikke kunne indføres en afgift pr. lånerkort. I den gældende lovs § 2, stk. 1 d, står der ganske vist, at udlånene er vederlagsfri, men ved en lovrevision er det jo muligt, at der kan foretages en ændring, der går ud på, at der opkræves en afgift for det enkelte lånerkort. Jeg er fuldstændig indforstået med, at der kan siges noget både for og imod en sådan ordning, men personlig er jeg i hvert fald meget imod den græstimentalitet, der gør sig gældende overalt, hvor det drejer sig om offentlige ydelser. Det har glædet mig, at den højtærede minister hr. Viggo Starcke i regeringen har gjort sig til talsmand for, at det var rimeligt, at lånerne yder et lille beløb, og dette burde egentlig indeholde et løfte om, at retsforbundet, som jeg håber den højtærede minister dækker, kunne tænke sig at bakke op om det synspunkt. Desuden erindrer jeg, at den

højtærede finansminister ved finanslovforslagets fremsættelse udtalte, at der i høj grad var grund til at tænke på økonomiske besparelser, i hvert fald for fremtiden, og her vil der jo være tale om fremtiden, for det vil være noget, inden disse bestemmelser kommer til at virke.

De nye bestemmelser vedrørende forfatterfonden og om, at der skal være et medlem mere i biblioteksrådet, skal jeg ikke komme ind på.

I lovforslagets bemærkninger er der nogle oplysninger om forsvarrets biblioteksordning, og i den anledning vil jeg sige, at det er i høj grad prisværdigt, hvis læselysten inden for forsvaret kunne fremmes, idet læsning netop er en beskæftigelse, der er velegnet til at udfylde de plukvise fritimer, de unge værnepligtige har.

Jeg skal i øvrigt ikke gå i detaljer, da alt dette egner sig bedst til en udvalgsbehandling, og jeg skal slutte med at sige, at venstre foreløbig vil give tilsagn om en grundig udvalgsbehandling med henblik på, at vi kan få en rimelig tilskudsordning for vort folkebiblioteksvæsen fremover.

Gertie Wandel: Det har som nævnt af de foregående ordførere været meget tilfredsstillende for alle, der har tilknytning til danske folkebiblioteker, at den højtærede undervisningsminister har set sig i stand til nu såpas tidligt i samlingen at fremsætte lovforslag om den revision af loven om folkebiblioteker, som siden 1954 til stadighed har måtte udskydes.

Det er jo en meget glædelig udvikling, der er foregået i hele bibliotekssagen med hensyn til udlån, men den økonomiske udvikling er efterhånden blevet sådan til ugunst for kommunerne, at alle ved, at denne revision er meget hårdt tiltrængt.

Den forhøjelse af tilskuddene, som giver sig udslag i, at der til alle stedlige tilskud over 25 000 kr. nu vil blive ydet 40 pct. i statstilskud, vil være af meget stor betydning ikke mindst for de store biblioteker; men der er også 85 biblioteker ud over landet, der vil komme til at nyde godt af denne stigning, således at man kan sige, at der virkelig er tale om en rimelig fordeling.

Gennemførelse af ændringen i tilskuddene for centralbiblioteker vil jo også betyde en ret væsentlig bedring for mange